

Számvitel II.

10. előadás

Beszámolóelemzés egy vállalkozás adatain keresztül

Dr. habil Borbély Katalin
egyetemi docens

A dolgozat felépítése

Módszertani bevezető

A vállalkozás bemutatása

A 2012-2015 közötti éves beszámolók vizsgálata

A külső és belső környezet bemutatása

Vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzet

Összegzés, javaslatok

Az elemzés célja és folyamata I.

Információ szolgáltatása a döntéshozóknak,

tulajdonosok, menedzsment

befektetők, hitelezők

partnerek

munkavállalók

Környezetelemzés és iparágelemzés

versenytársak

SWOT analízis

Az elemzés célja és folyamata II.

A kvantitatív elemzéshez felhasznált néhány szakirodalom:

- Dr.Bíró Tibor-Krelasek Péter-Dr.Pucsek József-Dr,Sztanó Imre (2007): Vállalkozások tevékenységének komplex elemzése. Perfekt Kiadó, Budapest
- Otto H. Jacobs-Andreas Oestreicher (2000): Mérlegelemzés. Kossuth Kiadó, Budapest
- Fazakas Gergely-Gáspár Bencéné-Soós Renáta (2003): Bevezetés a pénzügyi és vállalati pénzügyi számításokba. Tanszék Kft. Kiadó, Budapest

A vállalkozás bemutatása I.

- győri székhelyű kereskedelmi vállalkozás (export és EU-n belüli tevékenységgel)
- több, mint 20 éve működik
- az értékesített termékek körének bemutatása
- a vállalkozás stratégiai célja
- összehasonlítás a versenytársakkal (értékesítés nettó árbevétele)
- SWOT elemzés: I. következő dia
- A vállalkozás számviteli politikájának bemutatása

A vállalkozás bemutatása II.

(részleges) SWOT analízis

Erősségek	Lehetőségek
<ul style="list-style-type: none"> ○ megfelelő pénzügyi erőforrások ○ versenyképes szakértelem ○ gyors rendelteteljesítés	<ul style="list-style-type: none"> ○ belépés új piacokra ○ termékvonal kiterjesztése a szélesebb vásárlói igények kielégítésére
Gyengeségek	Veszélyek
<ul style="list-style-type: none"> ○ nehéz innovatív termékeket létrehozni ○ korlátozott hely a termékek raktározására	<ul style="list-style-type: none"> ○ új versenytárs piacra lépése ○ a piac telítődése ○ lassuló piaci növekedés

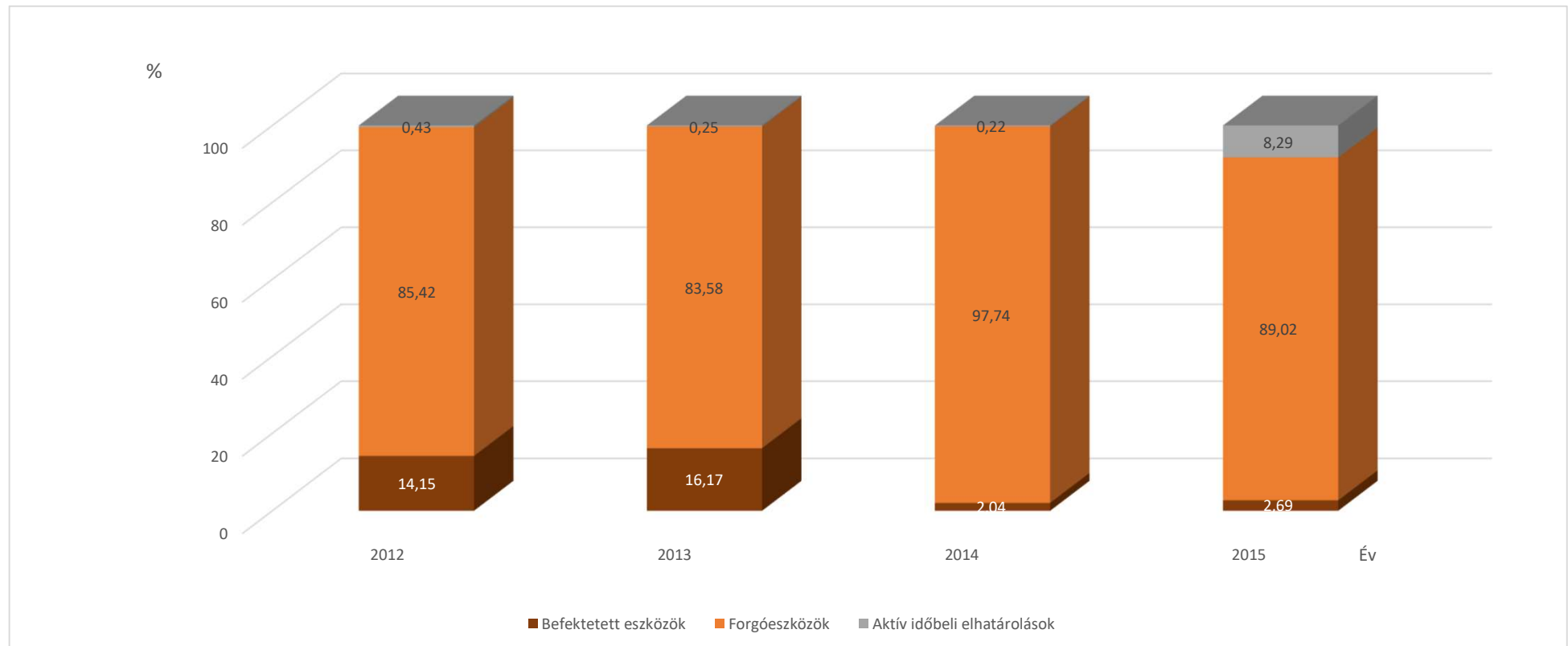
Felhasznált információk

A szerző megjegyzése: „Az elemzéshez a társaság beszámolóí nyújtottak segítséget. Dolgozatom megírása során rájöttem, hogy egy vállalkozás életében nagyon lényeges a beszámoló elkészítése, mivel segítségével nagyon sok információt szerezhetnek a cégek a gazdasági tevékenységükről, melyek alapján a gazdasági elemzés elvégezhető. Az elemzés a vállalkozások életében fontos szerepet játszik, hiszen így tudják megítélni tevékenységüket, ennek gazdaságosságát, hatékonyságát, változásait, eredményét. Meg tudják vizsgálni a múltbéli negatív hatást kiváltó események okait, ezáltal elősegíthetik a jövőbeli hatékonyabb működést.

Munkám során a szakirodalmon kívül a vállalkozás mérlegének és eredménykimutatásának, valamint a kiegészítőmellékletének adatait használtam fel. Következtetéseimet ezekre, illetve a cégtől személyesen kapott információkra alapoztam.”

A vagyoni helyzet elemzése I.

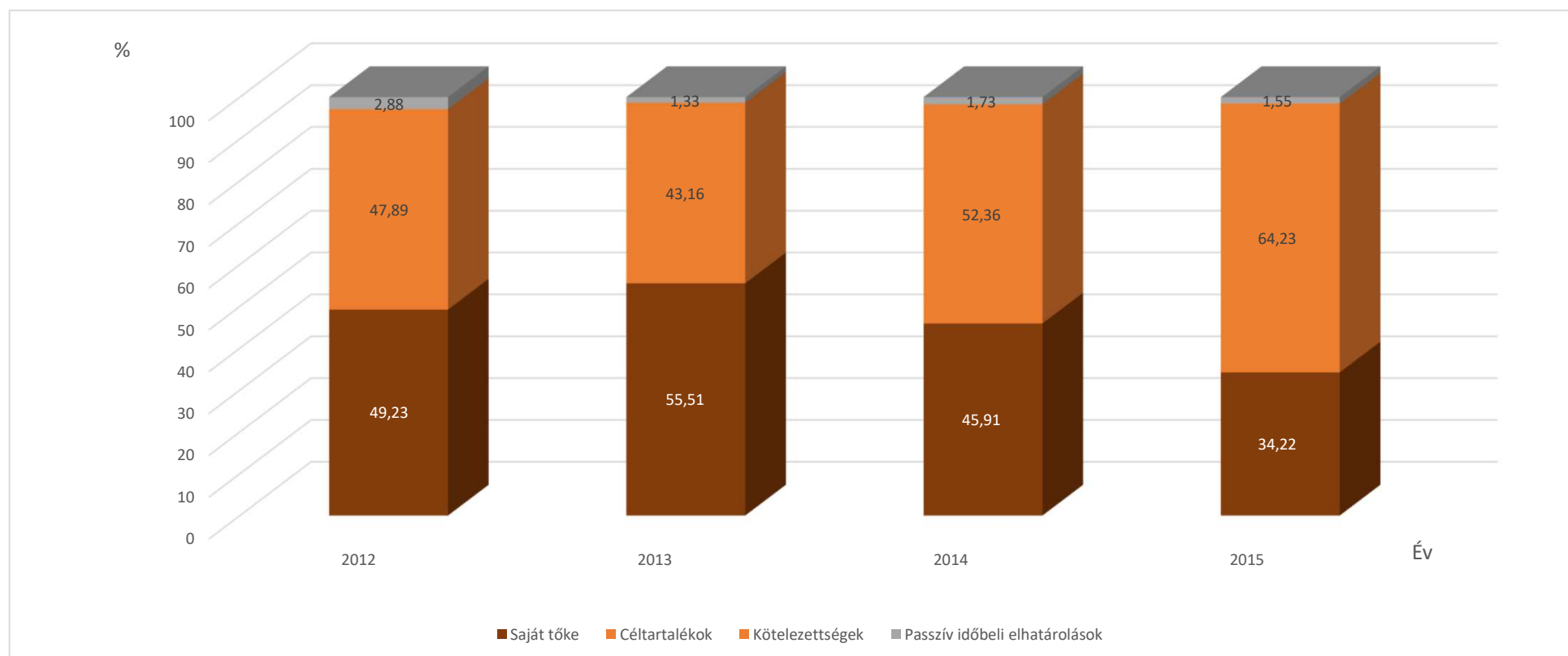
Vagyonszerkezet: eszközök

A vagyoni helyzet elemzése II.

Vagyonszerkezet: források

Vagyonfedezettség III.

MEGNEVEZÉS	2012	2013	2014	2015
Befektetett eszközök fedezettsége (%)	347,82	343,38	2250,18	1270,21
Tárgyi eszközök fedezettsége (%)	3279,98	665,32	4016,72	2484,05

A szerző megjegyzése: „A 2014-ben észlelhető nagy mértékű növekedés a befektetett eszközök majdnem 90%-os csökkenésével magyarázható, mely a cégkiválás következménye volt, ami csakúgy, mint az a 2015. év osztalékelőírás, szintén a finanszírozási stratégia változtatásának tudható be.”

Tőkeszerkezeti mutatók IV.

MEGNEVEZÉS	2012	2013	2014	2015
Tőkeerősség (%)	49,23	55,51	45,91	34,22
Kötelezettségek aránya (%)	47,89	43,16	52,36	64,23
Tőkefeszültség (%)	0,27	0,27	29,06	62,27
Jegyzett tőke arányos mérleg szerinti eredmény	2353,67	12.031,37	10.092,37	0
Saját tőke szerinti mérleg szerinti eredmény	5,18	20,94	23,01	0

A szerző megjegyzése: „...a vizsgált években a saját tőke és a kötelezettségek aránya a forrásállományban majdnem egyenlő mértékű. Kivételnek talán a 2015. év mondható, ahol a saját tőke csak 35%-át, a kötelezettségek viszont 65%-át tették ki az összes forrásnak. Az előzőekben már említettem, hogy 2015-ben a vállalat hosszú és rövid lejáratú kötelezettségei is jelentősen emelkedtek, a hosszú lejáratúaknál a felvett hitel miatt, a rövid lejáratúaknál pedig a növekedés a 800 millió forintos osztalékfelvételnek a következménye. A tőkefeszültség is nagy mértékű növekedést észlelünk, ami ugyanúgy a hosszú lejáratú hitelek hirtelen megnövekedésére vezethető vissza.”

A pénzügyi helyzet elemzése I.

Az adósságállomány vizsgálata

MEGNEVEZÉS	2012	2013	2014	2015
Adósságállomány aránya	0,27	0,27	22,52	38,38
Eladósodottsági mutató (%)	0,13	0,15	13,34	21,31
Idegen tőke/Saját tőke aránya (%)	0,27	0,27	29,06	62,27
Sajáttőke-arány (%)	99,73	99,73	77,48	61,62
Adósságállomány fedezettsége (x-szeres)	368,7757	363,7763	3,4408	1,6058

A szerző megjegyzése: „Ezeknek a mutatószámoknak azonban nem lehet egyértelműen meghatározni az optimális értékeit, mivel az adósságállomány alakulása a vállalkozás gazdálkodási helyzetétől is függ Például egy jelentős fejlesztéseket végrehajtó cégnél, ami jövedelmező tevékenységet folytat, indokolt lehet a beruházási és fejlesztési hitelek magas állománya, így a magas adósságállomány. A magas adósságállomány ilyen esetben nem tekinthető negatív jelenségnek, ha a beruházás, fejlesztés rövid időn belül megtérül.”

A nettó forgótőke és az illeszkedési elv

A tartós forgóeszköz-lekötés finanszírozására szolgáló tartós forrásokat nettó forgótőkének is nevezik.

Nettó forgótőke = Összes forgóeszköz – Rövidlejáratú kötelezettségek

A nettó forgótőke a forgóeszközök ingadozása és a rövid lejáratú források változékonysága következtében változhat.

Értéke tehát csak tájékoztató jellegű adat a forgóeszközöket finanszírozó tartós források pillanatnyi nagyságáról.

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_d2_1080_1082_smeuzletifin/1_3_2_az_illeszkedesi_elv_fStrlbJxm1Gdp485.html

Befektetett eszközök	Saját tőke	Nettó forgótőke
	Hosszú lejáratú kötelezettségek	
Forgóeszközök	Rövid lejáratú kötelezettségek	

Kiegészítés

A vagyon- és tőkeszerkezet vizsgálata lehetőséget ad arra, hogy a vállalkozás finanszírozási stratégiája vizsgálható legyen.

Lehetőségek:

Azon vállalkozások, melyek gazdálkodásukban folyamatosan igazodnak az illeszkedési elvhez, **szolid stratégiát** folytatnak. Ez a stratégia fejezi az „arany középutat”. Az ilyen cégeknél a nettó forgótőke éppen a tartós forgóeszköz-lekötést finanszírozza.

Az egyik szélsőség ezen a téren a **konzervatív finanszírozási stratégia**. Alkalmazóit fokozott óvatosságra törekvés jellemzi: még az átmeneti eszközlekötés egy részéhez is tartós forrásokat rendelnek hozzá. Az alábbi ábrán jól látszik, hogy a tartós források határa felfelé tolódott el a szolid változathoz képest.

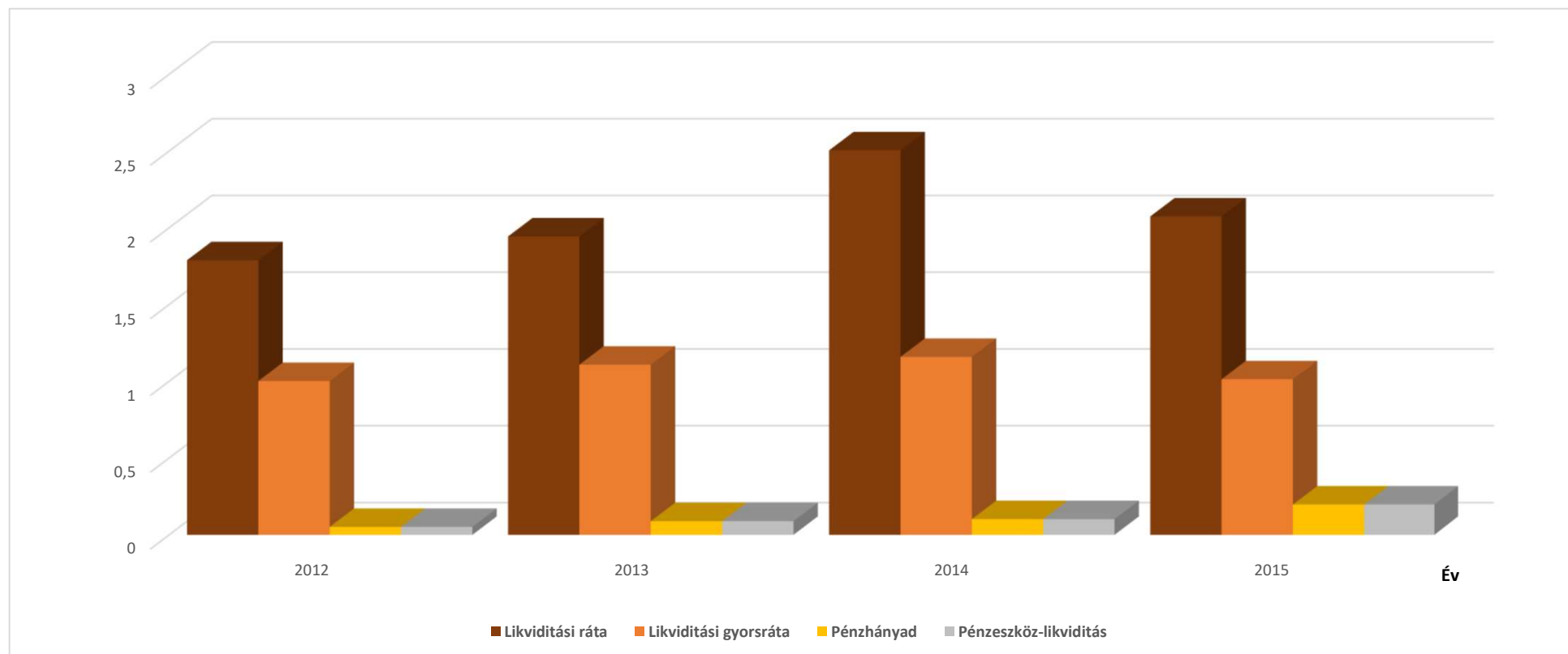
A másik szélsőség, az **agresszív finanszírozási stratégia** - kissé leegyszerűsítve - a konzervatív stratégia ellentéte. Lényege, hogy a rövid lejáratú kölcsönforrásokkal finanszírozott sáv nemcsak az átmeneti eszközöket finanszírozza, hanem a tartós eszközlekötés egy részét is.

http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/0007_d2_1080_1082_smeuzletifin/1_3_3_a_finanszirozasi_strategiak_8N5D50QmkSWS6wEX.html

Dr. Gyulai László (2013): A kis- és középvállalkozások üzleti finanszírozása

A pénzügyi helyzet elemzése II.

Likviditási mutatók

A pénzügyi helyzet elemzése II.

Likviditási mutatók

A szerző megjegyzései: „A kft. mind a 4 évben több forgóeszközzel rendelkezett, mind rövidlejáratú kötelezettséggel, vagyis forgóeszközei teljes mértékben fedezik az egy éven belüli fizetési kötelezettségeit. 2014-ben viszont a 2,5 értéket is eléri, hiszen ebben az évben a vállalat befektetett eszközei nagy mértékben lecsökkentek, így az eszközállomány közel 98%-át a forgóeszközök jelentik. Ez sajnos már nem tekinthető megfelelőnek. 2015-ben ez az érték csökkent, de sajnos még mindig magas.....

A társaság likviditási gyorsrátájának értéke a likviditási rátájához képest nagy mértékben lecsökken, mivel a vállalat forgóeszközeinek 40-55%-át a készletek képezik, így ezek levonása után jelentősen megváltozott ennek a mutatónak az értéke. Ez az érték viszont a likviditási rátával ellentétben pont ideális, mivel mutató akkor tekinthető megfelelőnek, ha értéke 1 vagy 1 felett egy kicsivel mozog.”

Kiegészítés

Kapcsolódva a nettó forgótőke és a likviditás kérdésköréhez, célszerű megvizsgálni a

- vevők és a
- szállítók forgási idejét (hatékonysági mutatók), illetve ehhez kapcsolódóan pénzáramokkal kapcsolatos információkat.

Figyelem!

A mérleg adatai egyetlen napra, a fordulónapra vonatkoznak.

A jövedelmezőségi helyzet

Értékek

MEGNEVEZÉS	2012	2013	2014	2015
Árbevétel-arányos nyereség (%)	5,18	9,89	7,62	11,91
Saját-tőke-arányos nyereség (%)	12,52	20,94	23,01	42,51
Eszközarányos nyereség mutató (%)	6,16	11,62	10,56	14,55

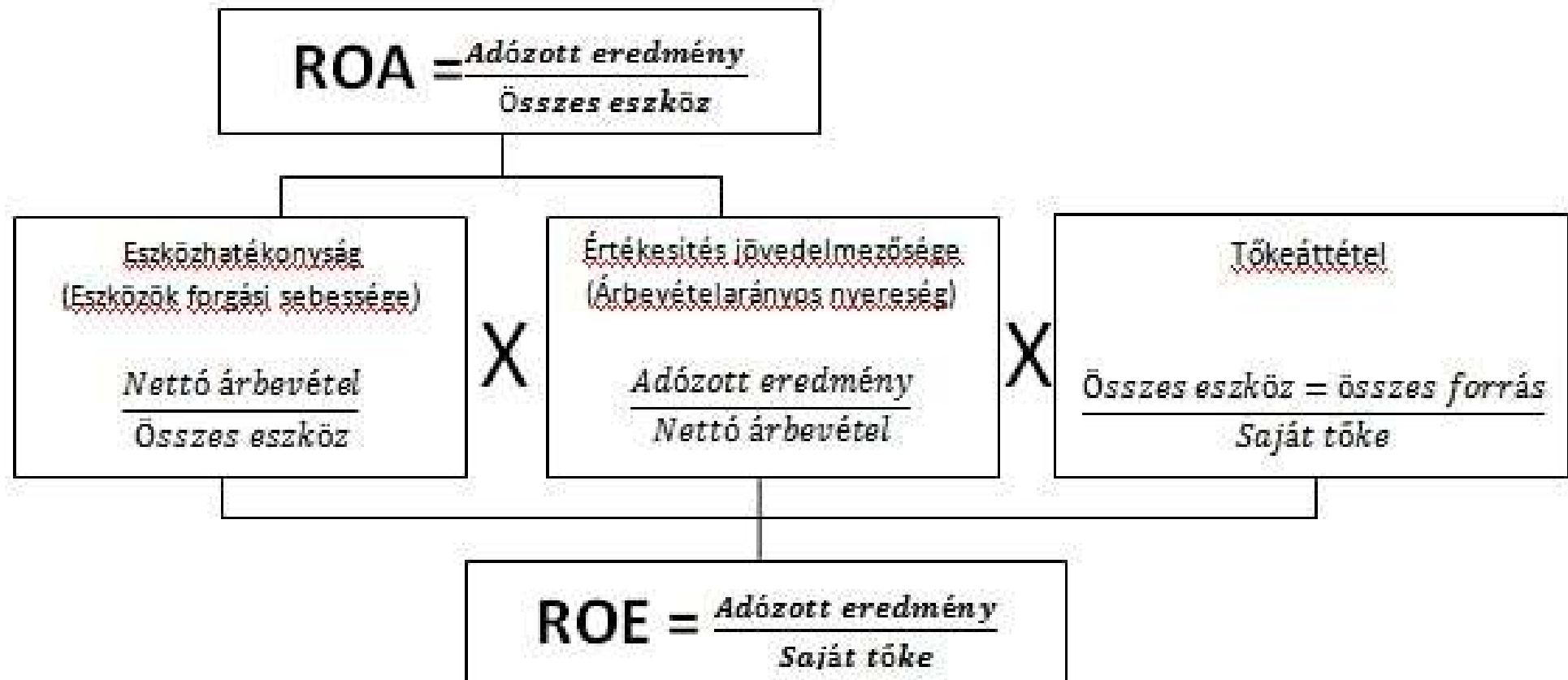
A jövedelmezőségi helyzet Értékelés

A szerző megjegyzései:

„...az árbevétel-arányos nyereség a vizsgált időszakban ingadozó értékeket mutat. A 2012-es és 2014-es alacsonyabb érték arra vezethető vissza, hogy ugyan a nettó árbevétel növekedett az előző évhez képest, de ezzel párhuzamosan az adózott eredmény mégis csökkent. Ennek okai elsősorban a megnövekedett anyagjellegű és személyi jellegű ráfordítások és a lecsökkent pénzügyi műveletek eredménye.”

„...a **sajáttőke-arányos nyereség** mutató a vállalatnál nagyon kedvező értékeket és növekvő tendenciát mutat. 2015-ben a 40%-os arányt is meghaladta, hiszen a társaság saját tőkéje nagymértékben csökkent a mérleg szerinti eredmény teljes megszűnése miatt, ezzel párhuzamosan pedig az adózott eredmény is nagy mértékben növekedett a megnövekedett pénzügyi bevételeknek, ezen belül pedig a kapcsolt vállalkozástól kapott részesedésnek köszönhetően.”

Kiegészítés

Összegzés

A szerző megjegyzése: „ ... összességében elmondható, hogy a társaság működése stabil és eredményes, jövedelmezőségét tekintve folyamatos fejlődés figyelhető meg. A vállalkozás megfelelő pénzügyi erőforrásokkal, hatékony menedzsmenttel, jól kidolgozott stratégiával, erős vezetéssel, és versenyképes szakértelemmel rendelkező, tapasztalt munkavállalói állománnyal működik, jövőbeni terveik között a cégcsoport folyamatos növekedése, a 10%-os árbevétel-növekedés, a magas fokú vevői elégedettség megtartása és a lehetőségeinek kihasználása szerepel, mint például a terméklista bővítése, új vevőszegmens kiszolgálása, valamint az új piacokra való belépés.”

Kiegészítés

Érdemes az általános helyzetet a SWOT analízisre való visszatéréssel befejezni.

- Hogyan csökkenthetők a gyengeségek és veszélyek az elemzés alapján?
- Hogyan használhatók ki az erősségek és a lehetőségek az elemzés alapján?

Javaslatok

A szerző megjegyzése: „ Ilyen magas értékeknél úgy gondolom, célszerű lenne megvizsgálnia a vállalatnak, hogy szüksége van-e egyáltalán ekkora készletállományra, gazdaságos-e ez neki. Mivel a társaság rendkívül széles termékválasztékkal rendelkezik, megfontolandó, hogy mindegyik termékéből az elvárt profitot éri-e el. Ha nem, akkor esetleg megszüntethetné azoknak a termékeknek a gyártását, amelyek nem sok hasznot hoznak, és azokra koncentrálhatna, amelyek jobban keresettek, amivel nagyon bevételt tud szerezni, és a készletek forgási ideje lerövidülne. Ezenkívül meg kéne vizsgálnia, hogy találhatóak-e esetleg elfekvőben készletei, amelyekről kiárúsítás vagy selejtezés utáni értékesítés útján szükséges lenne megszabadulnia. A készletek mellett a forgóeszközök másik nagy részét a vevőkövetelések teszik ki. Ez nagyon magas a társaságnál, ezért itt javasolható lenne a társaságnál, hogy nézzen utána, nincsenek-e behajthatatlan, elévült követelései, amellyel a követelésállományt csökkenteni lehetne.”

Kiegészítés

Kapcsolódva a vagyon szerkezet, a nettó forgótőke vizsgálatához, célszerű megvizsgálni a

készletek forgási idejét, készletcsoportonként.

A vevőkre vonatkozó javaslat a likviditásvizsgálatutáni kiegészítésekhez kapcsolódik.

Mellékletek

Mutatók képletgyűjteménye

Beszámolók (mérleg és eredménykimutatás): 2012-2015